

به نام خداوند مهرآفرین

نمونه سوالات نهایی فارسی ۳ به صورت درس به درس همراه با پاسخنامه
تمامی رشته های نظری گروه آموزشی زبان و ادبیات فارسی متوسطه شهرستان سبزوار
گردآورنده: موسی الرضا ربانی خواه

پیش از مطالعه این جزو به نکات زیر توجه نمایید:

- ۱) این جزو هشت دوره نمونه سؤال از خرداد ۹۸ تا دی ماه ۹۹ را شامل می شود.
- ۲) در امتحانات خرداد ۹۹ برای رشته انسانی و رشته های ریاضی فیزیک و تجربی، سؤالات مجزا طرح شد.
- ۳) پاسخ ها با قلم سیاه برجسته نوشته شدند.
- ۴) سؤالات حفظ شعر (شعر خوانی) و تاریخ ادبیات (نویسنده، شاعران و آثار آنها) از دیگر سؤال ها جدا شدند.
- ۵) سؤال های ترکیبی در پایان قرار گرفتند.

درس یکم: شکر نعمت

قلمرو زبانی: معنی واژه، املاء و دستور

معنی واژه:

- ۱- هر نفسی که فرو می رود ممد حیات است: ممد گننده، یاری رساننده (دی ۹۸)
- ۲- دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بردارد. بازگشت به سوی خدا، توبه، پشمیمانی (خ ۹۹ انسانی)
- ۳- تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته. بلند، بالیده (ش ۹۹)
- ۴- عاكفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترض: جمع عاکف، کسانی که در مدت معین در مسجد بمانند و به عبادت پردازند. (دی ۹۹)
- ۵- معادل درست توضیح عرفانی زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. (خ ۹۸)
■ کمال توجه بنده به حق و یقین بر اینکه خداوند در همه احوال، عالیم بر ضمیر اوست. (مواقبت / مکافحت)

املاء:

- ۱- در عبارت زیر، یک نادرستی املایی وجود دارد؛ آن را بیابید و شکل درست آن را بنویسید.
عصاره تاکی به قدرت او شهد فایغ شده. فایق (ش ۹۸)
- ۲- املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.
واصفان حلیه جمالش به تحریر (منصوب / منسوب) (خ ۹۹ تجربی و ریاضی)
- چه باک از موج (بحر / بهر) آن را که باشد نوح کشتیبان؟ (خ ۹۹ انسانی)

دستور:

- ۱- نوع حذف را در هریک از موارد زیر تعیین کنید. (خ ۹۸)
الف) بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد معنوی؛ حذف فعل «است»
ب) در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمت شکری واجب. لفظی؛ حذف فعل «است»
۲- در بیت «همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری»،
الف) کدام فعل حذف شده است؟ هستند(فعل اسنادی) ب) نوع حذف را بنویسید. معنوی (خ ۹۹ تجربی و ریاضی)

قلمرو ادبی (آرایه های ادبی)

۱- قسمت مشخص شده متن زیر، بیانگر کدام آرایه ادبی است؟ (ش ۹۸)
«فراشِ صبا را گفته تا فرش زمَرَدِین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بناتِ نبات در مهدِ زمین بپرورد.» استعاره

قلمرو فکری: معنی و مفهوم نظم و نثر، درک مطلب و تناسب معنایی

■ معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

- ۱- پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندارد: خداوند آبروی بندگان را به سبب گناه آشکار نمی برد. (خ ۹۸، دی ۹۸)
- ۲- وظیفه روزی به خطای مُنَكَر نُبَرَد: روزی مقدّر کسی را به خاطر خطای زشت قطع نمی کند. (دی ۹۸)
- ۳- یکی از صاحبدلان سر به جیب مراقبت فرو برد بود: یکی از عارفان در حال تقگر عارفانه و توجه به حق بود. (خ ۹۹ تجربی و ریاضی)
- ۴- خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده: سفره نعمت های بی مضایقه و سخاوتمندانه خداوند برای همه پهن شده است. (ش ۹۸)
- ۵- هر نفسی که فرو می رود ممد حیات است و چون برمی آید، مفرح ذات: هر نفسی که پایین می رود (دم) یاری کننده زندگی است و هنگامی که بالا می آید (بازدم) شادی بخش وجود است. (ش ۹۹)
- ۶- از دست و زبان که برآید کز عهده شکرش به درآید: هیچ کس نمی تواند با رفتار و سخنانش از عهده شکرگزاری خداوند بروآید. (دی ۹۹)
- ۷- مفهوم کلی مصراج دم بیت زیر با کدام گزینه مناسب است دارد؟ (خ ۹۸)
«هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکند و آن که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای»
الف) ما عَبَدْنَاكَ حَقَّ عِبَادَتِكَ.
ب) ما عَرَفْنَاكَ حَقَّ مَعْرِفَتِكَ.
- ۸- در نوشته «پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندارد و وظیفه روزی به خطای مُنَكَر نُبَرَد» سعدی بر دو صفت الهی تأکید کرده است؛ آن دو را بنویسید. پوشاننده گناه و خطا (ستارالعیوب) و رزاق بودن و بخشنده (خ ۹۹ انسانی، دی ۹۹)